

Hänsel und Gretel, natuurlijk speelt het Nationaal Jeugd Orkest die opera in het bos

Uitdaging, maar het is dan ook de bedoeling dat de studenten iets leren.

MERLIJN KERKHOF

Je kunt Hänsel und Gretel van de componist Engelbert Humperdinck (1854-1921) natuurlijk in een theater uitvoeren. Maar als de opera zich voor een groot deel afspeelt in een bos, waar Hans en Grietje aardbeien plukken, waarom zou je het stuk dan ook niet gewoon spelen in een bos?

Zo zal het vanavond gaan, als het bos van Velp het decor vormt voor de opera naar het Grimm-sprookje. De voorstelling is onderdeel van de NJO Muziekszomer. NJO staat voor Nationaal Jeugd Orkest, maar behelst meer dan een projectorkest van conservatoriumstudenten. De NJO Muziekszomer is een festival (op diverse locaties in Gelderland) en zomeracademie ineen. Hänsel und Gretel, waarin de zangers afkomstig zijn van de Dutch National Opera Academy, is de grootste productie dit jaar.

Kenmerkend voor de NJO Muziekszomer zijn de bijzondere locaties. Zo werden al concerten gegeven in Radio Kootwijk (het voormalige zendstation op de Veluwe) en werd er vorig jaar een opera opgevoerd in een verlaten fabriekspand van Zwitsal in Apeldoorn. Dus toen bekend werd dat het in 2017 Hänsel und Gretel zou worden, reed artistiek manager Ewout van Dingstee naar eigen zeggen 'heel Gelderland' door om een geschikte plek in het bos te scouten.

De keus viel op openluchttheater De Pinkenberg, dat door bomen en struiken is afgebakend. 'De opera heeft iets macabers, met die kinderen die dreigen te worden opgegeten. Dan voegen natuur en duisternis wel wat toe', zegt Van Dingstee. 'En het is mooi dat wanneer het donker wordt in de

opera, ook echt de duisternis intreedt.'

Dirigent dit jaar is Antony Hermus, tevens artistiek adviseur van het NJO. Ondanks diens vele werkzaamheden in Duitsland, waar de opera een aan de kersttijd verbonden evergreen is, is het de eerste keer dat hij Hänsel und Gretel dirigeert. 'Het is een geniale partituur. Humperdinck heeft ongelooflijk mooi, Wagneriaans georkestreerd', zegt Hermus. 'Het is ook een aanstekelijk stuk, vol volksachtige liedjes. Het probleem is dat alle musici denken dat ze de mooiste melodie hebben. De uitdaging is om te zorgen dat het daardoor niet dichtslibt.'

Uitdaging: dat woord valt vaker. 'Wij voorzien in uitdagingen', zegt de dirigent. Hij doelt op lastige partijen, de buitenlucht (waardoor instrumenten kunnen ontstemmen), de samenwerking met de zangers, de duur (meer dan twee uur) en het feit dat de meeste orkestmusici niet eerder een opera hebben gespeeld. 'Het is de bedoeling dat mensen hier iets leren. Als ze hier weggaan, moeten ze een basis hebben gekregen waarmee ze verder kunnen. De uitvoering is niet het doel op zich.'

Het belangrijkste wat hij de musici bij wil brengen? Dat ze leren denken als een dirigent. 'Na de repetitie voor de eerste doorloop heb ik iedereen een vel papier gegeven. Ik zei: voor de generale hebben we nog anderhalf uur om samen te werken. Kunnen jullie mij je muzikale ideeën geven, welke passages moeten we doorspelen en waarom, wat kan er anders?

'Ik kreeg zo'n grote stapel terug dat ik tot half 4 's nachts heb gelezen met de partituur erbij. Bij de doorloop zei ik: Pierre vindt dit en dat over die frase, dat kunnen we uitproberen. Je ziet die ogen glinsteren. Hij wordt als het ware bezitter van het stuk. Als je je de partituur zo eigen maakt en

nadenkt over hoe jij het zou doen, heb je nooit een saai moment.'

opera

Het NJO gaat nauwer samenwerken met het JON (JeugdOrkest Nederland), een orkest voor talenten tussen de 14 en 20 jaar, die niet persé verdergaan in de muziek. De orkesten blijven bestaan, maar de organisaties fuseren.

NJO + JON